

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka, Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **W. H. M.**, zastoupený Mgr. Lilianou Balašovou Vochalovou, advokátkou se sídlem nám. I. P. Pavlova 3, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 11. 2007, č. j. 59 Az 16/2007 - 125,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 14. 3. 2004, č. j. OAM-748/VL-20-17-2004. Citovaným rozhodnutím žalovaný zamítl žádost stěžovatele o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o azylu").

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

Tvrdí, že se krajský soud nezabýval tím, zda správní orgán postupoval v řízení v souladu s platnými právními předpisy a vycházel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu). Nepřihlédl prý totiž k tvrzením stěžovatele, že se s ohledem na jeho nízké vzdělání a nedostatek pracovních příležitostí ve vlasti důvodně obává, že si nebude schopen nalézt práci a tudíž se ocitne v tíživé finanční situaci a bez možnosti obživy. Dále uvádí, že žalovaný řádně nezkoumal, zda jsou dány podmínky podle ustanovení § 14 zákona o azylu, tzn. podmínky zvláštního zřetele hodné pro to, aby byl stěžovateli udělen azyl. Krajský soud se řádně nezabýval ani tím, zda správní uvážení nepřekročilo meze

zákona a zda jej správní orgán nevyložil příliš úzce. Smyslem zákona o azylu je totiž posoudit individuálně každou situaci žadatele. Odvolává-li se stěžovatel pouze na ekonomické důvody ve své žádosti o azyl, není na to brán zřetel. Je ale nutné zvážit, zda nemohou existovat situace, kdy za určitých okolností mohou být i ekonomické důvody žadatele podřazeny pod ustanovení § 14 zákona o azylu jako důvody humanitární. Konečně prý krajský soud řádně nezdůvodnil, proč důvody, které stěžovatel uvedl ve své žádosti nejsou důvody zřetele hodné a nemohou být považovány za důvody pro udělení humanitárního azylu.

Stěžovatel v souladu s ustanovením § 107 s. ř. s. požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a navrhl napadený rozsudek krajského soudu zrušit.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu (mezinárodní ochrany) lze pro stručnost odkázat např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, sp. zn. 1 Azs 13/2006, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

Podstata stížnostních námitek se týká nesouhlasu stěžovatele s tím, že ekonomická situace (reálná obava z nemožnosti zajistit si obživu v Číně a současně vědomí, že stěžovatel nemá nárok na sociální dávky) nepředstavuje důvod pro udělení tzv. humanitárního azylu ve smyslu ustanovení § 14 zákona o azylu. V tomto směru zejména namítá, že zákon byl vyložen příliš restriktivně a že se krajský soud nevypořádal s tím, zda provedené správní uvážení bylo souladné se zákonem.

K predestřeným stížnostním námitkám zdejší soud uvádí, že k těmto otázkám se již vyjádřil např. v rozsudku ze dne 22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 47/2003 (publ. na www.nssoud.cz), kde se mj. zabýval nenárokovostí humanitárního azylu a širokým správním uvážením: „Azyl z humanitárních důvodů lze udělit pouze v případě hodném zvláštního zřetele. Není na něj právní nárok a posouzení důvodů žadatele je otázkou správního uvážení správního orgánu. V otázkách přezkumu správního rozhodnutí, které je ovládáno zásadami správního uvážení, zákon vytváří kriteria, podle nichž a v jejichž rámci se může uskutečnit volba, včetně výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou správní normou předpokládány, ale uvážením správního orgánu jsou uznány za potřebné pro volbu jeho rozhodnutí. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry.“ Z judikatury Nejvyššího správního soudu je tedy zjevné, že soudy nejsou zpravidla povolány k tomu, aby věcný rozpor mezi žadatelem, který tvrdí, že jsou u něj dány důvody „hodné zvláštního zřetele“ ve smyslu § 14 zákona o azylu, a ministerstvem vnitra, které mu přesto humanitární azyl neudělilo, řešily. Nejvyšší správní soud odkazuje také na svůj rozsudek ze dne 15. 10. 2003, sp. zn. 3 Azs 12/2003 v němž konstatoval, že „na udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., nemá žadatel subjektivní právo. Správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení; jeho

rozhodnutí přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu, a to z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).“

Ve svém rozsudku ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 2 Azs 8/2004, pak Nejvyšší správní soud doplnil: *„Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. Zatímco tak v jiných právních předpisech reaguje zákonodárce na skutečnost, že není schopen předpokládat všechny situace v nichž je určitý postup – zde poskytnutí azylu – vhodný či dokonce nutný, typicky demonstrativními výčty za účelem odstranění či alespoň zmírnění tvrdostí; v zákoně o azylu zvolil kombinaci dvou ustanovení obsahujících výčty taxativní a jednoho ustanovení umožňujícího pohledem humanitárních hledisek řešit situace nezahrnutelné pod předchozí dvě ustanovení. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá obecně z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“*

Také otázkou ekonomických důvodů a jejich relevancí pro udělení humanitárního azylu se již zdejší soud dostatečně zabýval, a proto odkazuje např. na své rozhodnutí ze dne 30. 10. 2003, sp. zn. 3 Azs 20/2003: *„V žádosti o udělení azylu opakovaně uváděné ekonomické důvody (nedostatek finančních prostředků, nemožnost sehnat práci) a skutečnost, že politický režim v jeho domovském státě neumožnil žadateli jeho politický rozvoj, nezakládají samy o sobě odůvodněný strach z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.; tyto důvody nelze kvalifikovat ani jako politické přesvědčení, a to zejména tehdy, jestliže žadatel nebyl nikdy členem politické organizace a ani jinak se politicky neangažoval.“* Na stěžovatelčin případ také přesně dopadá právní názor vyjádřený v rozsudku ze dne 15. 12. 2003, sp. zn. 4 Azs 31/2003: *„Obtíže žadatele o azyl, spočívající v nemožnosti splácení dluhu soukromým osobám v zemi původu, nelze bez přistoupení dalších zvláštního zřetele hodných okolností vnímat jinak než jako důvody ekonomické, nepostačující k udělení azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.“*

Otázka nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku krajského soudu byla řešena např. v rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, zveřejněno pod. č. 244/2004 Sb. NSS, kdy bylo judikováno, že *„za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné.“*

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podané v kasační stížnosti a krajský soud se v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu relevantních zákonných ustanovení podaných v citovaných rozhodnutích zdejšího soudu. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl.

Stěžovatelovou žádostí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti se zdejší soud samostatně nezabýval, když tento plyne automaticky již z § 32 odst. 5 zákona o azylu v nyní účinném znění.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. srpna 2008

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu